

Eksamen LING1111 H2011

Svar på alle de åtte oppgavene. Oppgaveteksten er nummerert fra side 2 til side 9: sidene 2-5 er bokmål og sidene 6-9 er nynorsk. NB! Siden en del av besvarelsen skal markeres på oppgavearkene, må hele oppgavesettet ditt innleveres sammen med besvarelsen. Husk å skrive på kandidatnummer.

Bokmål

Oppgave 1

Hva er *distinktive trekk* slik de er beskrevet i kapittel 6 i Oddens bok?

Gi en oversikt over de distinktive trekkene for artikulasjonssteder for vokaler og konsonanter, og illustrer med eksempler.

Oppgave 2

Hvilke av følgende norske ord inneholder ingen sonorante konsonanter?

<i>snar</i>	<i>potet</i>
<i>kjøpte</i>	<i>stav</i>
<i>kritt</i>	<i>taktstokk</i>
<i>himmel</i>	<i>ballett</i>
<i>ski</i>	<i>bade</i>

Oppgave 3

Nedenfor finner du et sett med ord fra kirgisisk, et tyrkisk språk:

alma	'eple'
tokoj	'skog'
yj	'hus'
køl	'innsjø'
et	'kjøtt'
tuz	'salt'
ij	'arbeid'
ʒul	'år'

Språket har et suffiks som betyr 'med', som har åtte ulike uttalevarianter:

ten tøn den dø̄n ton don tan dan

De er fordelt etter følgende regler:

- 1) Første konsonant i suffikset har samme verdi for trekket *stemt* som siste lyd i ordet det legges til.
- 2) Vokalen i suffikset har samme verdi for trekket *rundet* som vokalene i ordet.
- 3) Vokalen i suffikset har samme verdi for trekket *bakre* som vokalene i ordet.

- a) Hvilken form av suffikset legges til hvert av ordene over, og hva blir resultatet?
- b) Hva kalles prosessene vi ser eksempler på her?
- c) Formaliser de uformelle reglene 1-3 ovenfor.

Oppgave 4

Hva er grunnlaget for å dele inn språklyder i *vokaler* og *konsonanter*? Diskuter inndelingen fra et fonetisk og et fonologisk synspunkt.

Oppgave 5

Følgende data er fra yiddish, et germansk språk som har mange likhetstrekk med tysk.

i.

fraib	'(jeg) skriver'	fraipst	'(du (sg)) skriver'
red	'(jeg) snakker'	retst	'(du (sg)) snakker'
vog	'vekt'	vokfol	'vektskala'
briv	'brev'	briftregør	'postmann'
aiz	'is'	aiskastn	'isboks'
fantaz	'utpressing'	fantaf ftik	'utpressingstaktikk'

ii.

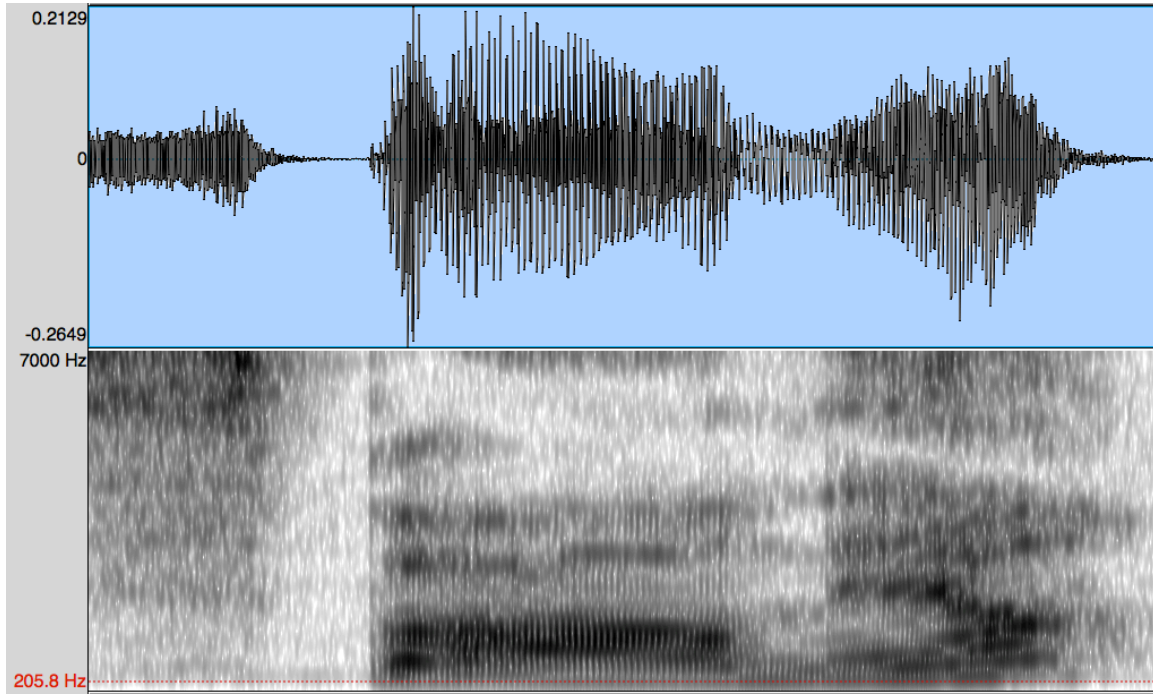
uf	'opp'	uvvekn	'våkne opp'
bux	'bok'	buygejeft	'bokhandel'
bak	'kinn'	bagbein	'kinnbein'
kop	'hode'	kobveitik	'hodepine'
zis	'søt'	zizvarg	'søtsaker'
raəf	'bråk'	raəzdik	'bråket'
vait	'langt'	vaidzeəvdik	'langsynt'
fvits	'svette'	fvidzbod	'dampbad'

- Beskriv prosessene som skjer i de to datasettene i. og ii.
- På hvilken måte skiller disse to prosessene seg fra hverandre?
- Foreslå leksikalske (underliggende) former til begge datasettene.
- Formuler en regel (med fonologiske trekk) som avleder overflateformene fra de underliggende formene.

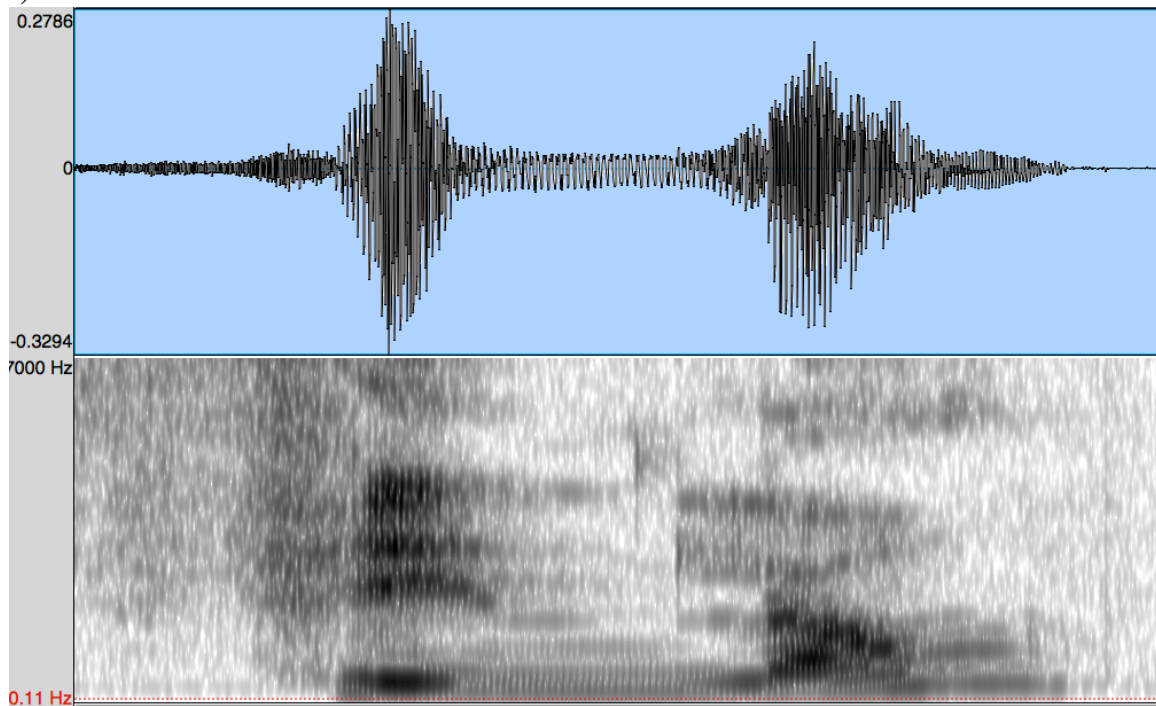
Oppgave 8

Nedenfor finner du to spektrogrammer med tilhørende bølgeformer. Begge ordene er navn på land, og begge har seks segmenter. Identifiser de ulike segmentene som lydtyper i hvert av ordene og marker på bølgeformen og spektrogrammet hvor en lyd slutter og den neste begynner. (Du kan gjerne si hvilke ord du tror det er.) Begrunn svaret.

a)

b)

Nynorsk

Svar på alle dei åtte oppgåvene. NB! Sidan ein del av svaret skal markerast på oppgåveark, må du levere inn heile oppgåvesettet ditt sammen med svaret. Hugs å skrive på kandidatnummer.

Oppgåve 1

Kva er *distinktive trekk* slik dei er beskrivne i kapittel 6 i boka til Odden?
Gi eit oversyn over dei distinktive trekka for artikulasjonsstader for vokalar og konsonantar, og illustrér med eksempel.

Oppgåve 2

Kva for nokre av dei følgjande norske orda inneheld ingen sonorante konsonantar?

<i>snar</i>	<i>potet</i>
<i>kjøpte</i>	<i>stav</i>
<i>kritt</i>	<i>taktstokk</i>
<i>himmel</i>	<i>ballett</i>
<i>ski</i>	<i>bade</i>

Oppgåve 3

Nedanfor finn du eit sett med ord frå kirgisisk, eit tyrkisk språk:

alma	'eple'
tokoj	'skog'
yj	'hus'
køl	'innsjø'
et	'kjøtt'
tuz	'salt'
ij	'arbeid'
ʒul	'år'

Språket har eit suffiks som tyder 'med', som har åtte ulike uttalevariantar:

ten tøn den dø̄n ton don tan dan

Dei er fordelte etter desse reglane:

1. Første konsonant i suffikset har same verdi for trekket *stemt* som siste lyden i ordet det leggjast til.
 2. Vokalen i suffikset har same verdi for trekket *runda* som vokalane i ordet.
 3. Vokalen i suffikset har same verdi for trekket *bakre* som vokalane i ordet.
- a) Kva form av suffikset leggjast til kvart av orda over, og kva blir resultatet?
- b) Kva kallast prosessane vi ser eksempel på her?
- c) Formalisér dei uformelle reglane 1-3 ovanfor.

Oppgåve 4

Kva er grunnlaget for å dele inn språklydar i *vokalar* og *konsonantar*? Drøft inndelinga frå ein fonetisk og ein fonologisk synsstad.

Oppgåve 5

Følgjande data er frå yiddish, eit germansk språk som har mange likskapar med tysk.

i.

fraib	'(eg) skriv'	fraipst	'(du (sg)) skriv'
red	'(eg) snakkar'	retst	'(du (sg)) snakkar'
vog	'vekt'	vokʃol	'vektskala'
briv	'brev'	briftregør	'postmann'
aiz	'is'	aiskastn	'isboks'
ʃantaʒ	'utpressing'	ʃantaʃ ʃtik	'utpressingstaktikk'

ii.

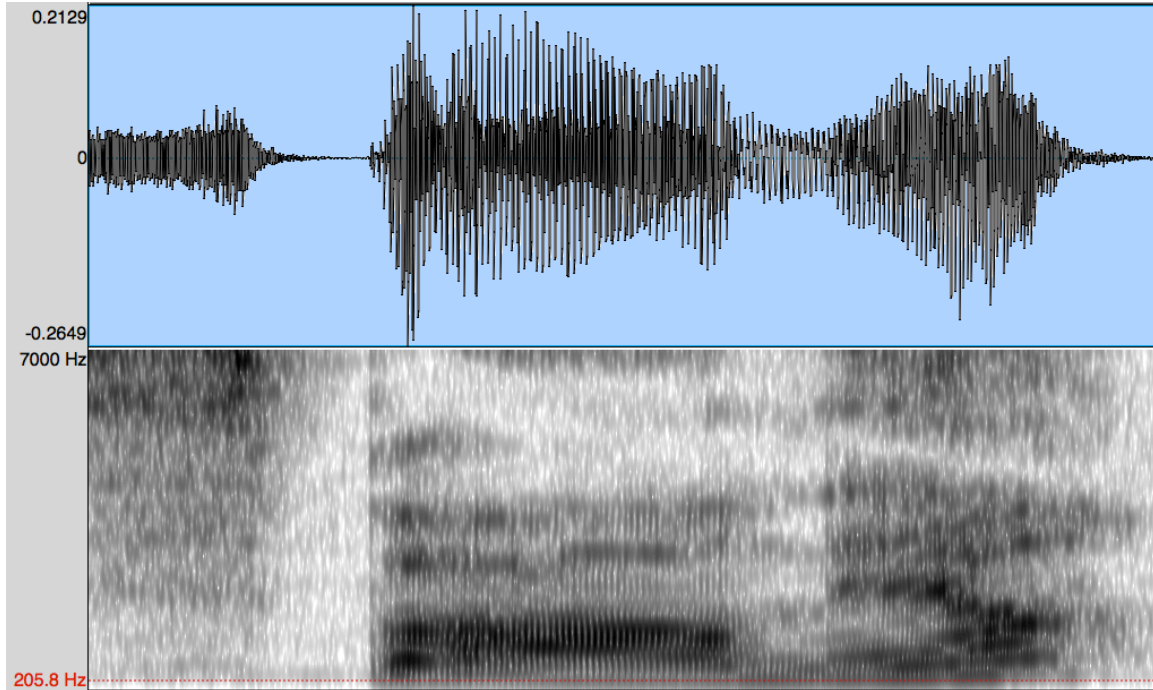
uf	'opp'	uvvekn	'vakne opp'
bux	'bok'	buygeʃeft	'bokhandel'
bak	'kinn'	bagbein	'kinnbein'
kop	'hovud'	kobveitik	'hovudverk'
zis	'søt'	zizvarg	'søtsaker'
raəʃ	'bråk'	raəʒdik	'bråketete'
vait	'langt'	vaidzeəvdik	'langsynt'
ʃvits	'sveitte'	ʃvidzbod	'dampbad'

- Beskriv prosessane som skjer i dei to datasetta i. og ii.
- På kva måte skil desse to prosessane seg frå kvarandre?
- Foreslå leksikalske (underliggjande) former til begge datasetta.
- Formulér ein regel (med fonologiske trekk) som avleier overflateformene frå dei underliggjande formene.

Oppgave 8

Nedanfor finn du to spektrogram med tilhørende bølgeformer. Begge orda er navn på land, og begge inneheld seks segment. Identifiser dei ulike segmenta som lydtypar i kvart av orda og markér på bølgeforma og spektrogrammet kvar ein lyd sluttar og den neste begynner. (Du kan gjerne seie kva for ord du trur det er.) Grunngi svaret.

a)

b)

